

ZENTA és VIDÉKE

ÉS VIDÉKI KÖZÉRDEKŰ HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztői helyiség:
Kigyó utca, 262 szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők
Kéziratok nem adódnak vissza.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt
Egyes szám ára 10 kr
Hirdetési díjak: Egész oldal 20 frt. — Fél oldal 10 frt
50 kr — Negyed oldal 5 frt 50 kr
Bélyégdíj minden hirdetés után 30 kr.

Kiadói hivatal:
Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hová a előfizetéske és hirdetések intézendők és ezek díjai fizetendők
NYILTÉR PETIT SORA 15 KRAJCSAR.

Művelt nemzeti szellem.

A „Nemzet“ szept. 13. számából vettük át e felelő gondolkozást tanúsító, nagybecsű cikket, melynek minden szava arany-igazság, s épen ez okból méltó, hogy e sorokat a hazának minden művelt polgára többszörösen olvassa át és a sorokban rejlő intenciókat egész életére kitörülhetlenül szive mélyéig vesse be.

Hogy egyébként a cikk mily általános feltűnést keltett, többek között bizonyosság erre nézve az is, mikép a „Pesti Napló“ a fenti című közleményt egész terjedelmében sietett olvasóinak bemutatni.

* London, szept. 7.

Azt gondolom, hogy a nemzeti szellem — magasabb értelemben véve a szót — az utóbbi időben kissé hátraszorult közéletünkben. Azt az erős lüktetést legalább, mely oly elementaris erővel bír működni más országokban, hasztalan keressük nálunk. Nem, mintha hazafisági érzelmeink gyengébbek volnának: ezt, — istennek hála! — ellenségeink sem fogják reánk, hanem a chauvinismus vádjáról való tulságos félelem miatt bizonyos cosmopolita közöny leple lebeg felettünk.

Pedig annak nincs — hogy úgy fejezzem ki magam — csak történeti jogosultsága: nevezetesen az a természetes elfordulás a betyárságig erős tüntetéséktől, a mi az

ország műveltebb rétegeit természetesen elundorította. Ha egyeseknek eszmefejlődésére áll az a szellemes hasonlat, hogy eszméink döcögve, egyik szélsőségtől a másikig úgy haladnak, mint a kaesa; áll az a nemzetekre is. Az önkényuralom szülte a legmelegebb hazafi érzelmek fellángolását, annak véglete volt a folytonos tüntetés, s megfordítva, annak ellentétéül bizonyos cosmopolita áramlat kezd jelentkezni a felszinen most, a mely „de haut en bas“ tekint mindenre, a minek pregnans nemzeti jellege van.

Különösen nálunk nincs ez iránylatnak semmi jogosultsága.

Pedig kétségkívül halad előre az. A művelt hazafi-szellem az, a mit kerestünk, óhajtunk, a mely ép oly távol van a cosmopolita közönytől, mint az üres, lármás phraseológiától. Nem szabad megengednünk, hogy legyen közöttünk bárki is oly számbavehető tényező, a ki ne legyen áthatva nemzeti érzelmektől, hogy pláne a ki a cosmopolita műveltség magaslatán érezze magát akkor, a mikor egyszerűen csak hontalan — szellemileg.

Ugy gondolom, hogy — mig haladás van minden más téren nálunk, — itt némi visszaesés matatkozik.

Pedig keleten és nyugaton egyformán az erős nemzeti szellem lüktetése az, a mi napjainknak különös jellegét adja meg. Nekünk kevés gondunk van annak ápolására; az előtt eddig magától, hogy úgy

fejezzem ki magam, vadon; termett igen szép, itt-ott vad virágokat, de természetes tévedés azt tartani, hogy ápolásra nem szorul; mert az világos, hogy vadon nem tenyészhet, mikor a nyugati cultura kertjébe plántáltattunk át.

Nagy szomorúsággal nézem a nyugot nemzeti ünnepeit. Értem és átérzem a Sedán-nap, vagy a párisi ünnepély nemzeti hatását; az olasz festa del statuto is önkéntelenül emel; bámulva látom, hogy Hollandia városaiban ezekre menő szegény gyermek, nagy demonstrációk közt vendégtetik meg a kis trónörökösön tizedik születés napján s hogy az utolsó oráni minden lépése felett egy historicus alapokon nyugvó nemzeti kegyelet őrszeme pihen; átérzem az angol büszkeségét, ha Westminster falai közé lépek, azt az érzést, mely Palmerston szájába adta a „civis romanus sum“ büszke kifejezését, a nemzeti öntudat teljességében: és nézem, hol vannak a mi nagy nemzeti multunk mellett a tények, melyek mutatnák, hogy biztosítani akarjuk e szellemet utódainknál is; e szellemet, a melynek köszönhetjük utóvégre is, hogy élünk, sem nem megfogyva, sem nem megtörve.

Mert biztosítani kell és úgy tetszik nekem, még sem biztosítjuk kellőleg.

Átlátom a nehézségeket is.

Nemzeti ünnepélyeket rendezni nehéz, oly országban, hol annyi felekezett van,

— 600 forint minimalis fizetésről szóló dokumentumot.

A másik azzal rémitget, hogy föl nem jön ha a 30 év szolgálati idő ki nem mondatik, ez is azonban úgy, hogy a tanév kukorica fosztástól egész zöld csütörtökig tartson, a mi unos-untig... sok! Ismét egy kedves jó collega a következő jere-miáddal zárja sorait: „— mert hát ne tessék ám elhinni tisztelt Nagybizottmány azt amit az újságok irnak. Egy szó sem igaz, hogy jó termésünk van. 8 pengőt azért csak mégis megri-zkiroznék (ha megér annyit az a Pest), de ez éppen a zónára kell; azért hát kijelentem, hogy felmegyek, ha (poloskamentes) jó ágygyal s étvágyamhoz mért étel és itallal ellátatom. Különben tisztelem mindnyájokat s maradtam...“

*

Izlettőlül egy másik levél bekezdését is láttuk.

„Ném és hat neveletlen gyermekem még soh' sem látták Budapestet. Elhatároztam azt nekik megmutatni (mert hát kérem a modern paedagogia szerint én mindent — amennyiben lehet, természetben — szemléltetek), ha a t. bizottsági hivatal értesít arról, hogy a 2 forintért lakás, étel és italon kívül még mit fog kapni a... családom?!“

Szíves értesítésük után, ha az kedvemre való lesz, a 2 forintot be fogom küldeni.“

... nagyon sok dolgom is van, meg azután a 300 forint minimum nálam felemelkedett 301 frt 37 kr. maximumra, ami éppen elég volt Szt. György napig. Ilyeténformán 2 frt hijával

TÁRCZA.

Halljuk! Éljen! Eláll!

(Visszaemlékezések a IV. egyetemes tanítógyűlésre)

Ezernégyszázkilenczven tanító egy teremben! Szent Klófás, milyen... nem, nem karaván, hanem impozáns ember-tömeg!... Akadt biz ott egy-egy csoport, a ki a karaván névre jogos igényt tarthatott, ha figyelembe vesszük távol lakó vidéki karársaink felzarandoklását a magyar Metropolisba s főképen pedig akkor, ha az irattári titkokba a rendezőség kegyessége folytan bepislantha'tunk... Igazán, a veritéket fészaró kánikulai melegben csak is a lelkesedés szent tüze vétehetette kezeinkbe a vándorbotot, hogy az egyetemes gyűlésre fel... zónázhattunk.

Ámde, vigasztaljon az a tudat, hogy a fővárosi collegák csak ély számából (400 közül 40, mond negyven) alakult rendező bizottságnak is kijutott a kutya-napokból: mert mig nálunk a szám kis volta mellett a lelkesedés és munkakedv volt nagy, addig nekünk, vidékieknek a számunk volt nagy és lelkesedésünk daczára kevés a — pénzünk, a mi (mikorára t. i. hazaértünk) az utolsó garasig el is fogyott. De csak hogy — szerencsésen!...

*

Egy csoport uri ember ment befelé a kerepesi uton a központi indóháztól. Mindenki maga

cipelte a pak-táskáját, mert hát ellophatta volna — a hordár. Szinte kirit külsőjeokról, hogy valamennyi először volt élében a fővárosban. Féliz óra volt d. e. hogy az indóháztól kivergődtek, de még d. u. 3 órakor sem érkeztek a redouthoz a kérdezősködés, no meg a báméskodásnak miatta. Ámultokban még a „négyes kabanosz“ is kialudt a szájokból. A hátul bandukolók egyike végül észrevette, hogy szivarja nem ég. Nem volt gyufája, de még a többieknek sem. A fővárosi emberek, a mint Budapestben szokás, sebesen jöttek, mentek. A jámbor nem mert egytől sem kérni tüzet, pedig szőnyegen dohányozhatnékja volt. Végre meglát egy egyházi férfit, a mint ez, — hihetőleg épen az ő csoportjukban gyönyörködve — lassan sétálgatott mellettük. Tüzet instálva tőle, panaszkodni kezd, hogy már egy negyed-óra óta les a szivar tüzre. „Hát miért nem ment be tanító ur valamelyik boltba gyufát venni? Látja, itt is, ott is fűszer, trafik-bolt van.“ — Aujnye! Isten uccse igaza van a tisztelendő urnak! De hát honnan tetszik engem ismerni, hogy én tanító vagyok?!...“

*

A rendező bizottság trattári titkaiból ime egy kettő.

*

Sok boszankodást, de még is több mosolyt okozott egyik másik naiv collega tudakozódó levele.

Pl. egyik azt írta, hogy szerencsétlenül fogja az egyetemes gyűlést, ha irásban kiadják neki a

vallásos alapon. A Szent István napi rendelet visszavonása sajnós, de természetes következménye volt az igazságnak. Tisztán polgári ünnepekhez pedig vagy a hosszú gyakorlat historicus emléke, vagy pedig a koronával való összeköttetés fénye kell, hogy fűződjék és én azt hiszem, hogy ezen a téren kell keresni a kérdés megoldását.

De ez csak egyik része a kérdésnek. A másik, a nemzeti elemnek teljes felvétel, összes emberképző intézményeinkbe. Sajnos, hogy ezen cél elérésénél az egyik leghatásosabb tényezőt, mely a nemzeti szellemnek valóságos melegágya más boldogabb országokban, a nemzeti hadsereget teljesen — vagy legalább nagy mérvben — nélkülözni vagyunk kénytelenek; de éppen azért, még nagyobb mértékben kell kihasználnunk a rendelkezésre álló tényezőket.

Nevelési rendszerünkben is vannak hiányok. Nem szólok népiskoláinkról, ahol utoljára is csaknem teljesen a tanító egyéniségétől függ minden; de egyetemünkön és középiskoláinkon is fájdalommal látjuk a szoros értelemben vett nemzeti disziplinákra meglehetősen elhanyagolását s elég lesz talán egyszerűen ráutalnom azon tényre, hogy az érettségi vizsgákra kiküldött kormányképviselők értekezlete e tekintetben egyhangulag fejezte ki a nemzeti disziplinák intenzívebb művelése iránti óhaját.

Mert hiszen mi művelt nemzeti szellemet akarunk. Arany, bölcs szavait nemcsak a költőkhez intézi, de az államférfiakhoz is:

Költő az legyen; mi népe,
Mert kivágyani kész halál.

A nemzeti szellemnek emelése, művelése nemzeti feladat és annak fejlesztése nemzeti kötelesség. Művelt nemzeti szellem nélkül vagy elsatnyulunk a hűvös cosmopolita irányban, vagy elvadulunk a legbettyárabb chauvinismusban.

György Endre.

Az adai m. k. földmives iskola szervezeti szabályai.

19. § Fegyelmi rendszabályok és házirend

1. Az iskola tanonczai kötelesek mindenben az igazgató tanító rendeleteit pontosan teljesíteni.

hiába is mennék oda, hát ne tessék érte megáprehendálni, ha itthon sütöm a makkot . . . *

„Én részemről mindenbe belé nyugszom, mit oda fõnn el tetszenek végezni. Tessék meghinni, hogy amit végeznek, az nálam nélkül is alaposan ki lesz, azaz . . . el lesz végezve.*

Az sem az utolsó, a mi a görömbölyi collegával történt. Azt írta a tiszt. kartárs a többiek között: „ . . . írja meg a nagytekintetű rend. bizottság, ha vajjon az érsek utcai iskolánál van-e egy szoba két ágygyal? Ha igen, úgy okvetellen fölme gyünk, már mint én, meg a feleségem, mert tetszik tudni, magamat sohasem ereszt utra az — anyjukom.* A bizottság fiatal titkára szíves volt biztosítani a collegát, hogy „igen is, az érsek utcai iskolánál van egy szoba két ágygyal.“ Aug. 20-án egyenesen be is állított Görömbölyről a házaspár az érsek utcai iskolához s egész otthonosan tudakolták, hol is van tehát az a két ágyas szoba? Persze, hogy ott mit sem találak felöle, hanem a redoubt utasították őket, a hol is aztán nagy szemrehányásokat teettek a „lovátétel“ miatt. A hamis titkár azonban kivágta magát, azt mondván: „Már édes collega, biztosítottam önt, hogy az érsek utcai iskolánál van egy szoba két ágygyal csak hogy nem az Ön számára, a mit különben levelében — ime olvassa át — nekünk nem is említett. . . .

2. Kötelesek a segéd-tanítónak, valamint a kertésznek és az esetleg alkalmazott ösztöndíjas gazdasági segédnek engedelmessékedni.

3. A tartozó tiszteletet fellebbvalóinak kötelesek mindig megadni; szorgalom, munkásság és jó magaviselet által ezek megelégedését kiérdemelni.

4. Tartoznak az oktatásnál, valamint az esteli rendelkezésnél mindig jelen lenni.

5. A dohányzás a tan- és hálóhelyiségekben általában mindenütt ott, hol gyulékony anyagok tartatnak, meg nem engedtetik.

6. Betegség esetén tartoznak az igazgatónál azonnal jelentkezni.

7. Jelentés nélkül idegeneket hálásra elfogadni tilos.

8. Bármilyen fegyvert tartani tilos.

9. Kártya és egyéb szerencsejátékot tiltatnak.

10. Minden tanoncz kötelessége minden hibát, hiányt, visszaélést, rendetlenséget azonnal jelenteni.

11. Mindennemű szesz italoknak az iskolába hozza a tiltatik.

12. Azon tanuló, ki nem szorgalmas, vagy a meg adott rendeletet hanyagul, vagy éppen nem teljesíti, ki a 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, és 11 pont ellen vét, először megintetik, második esetben munkabéréből egy megfelelő rész elvonásával büntetetik.

13. Ha részesség, garázdaság tapasztalattik nála, a munkabér elvonása fokozható, s ha ez sikertelen lenne, a tanoncz az iskolából kitiltható.

A kiltítás foganatosítására azonban mindig a földművelésügyi m. kir. miniszterium előzetes jóváhagyása szükségeseltetik.

14. Azon tanuló, ki társaira bármilyen módon káros, vagy veszélyes befolyást gyakorol, ha maga nem is követne el oly vétséget, mely megbüntetését okvetlen maga után vonná, munkabér elvonás esetleg kiltással büntethető.

15. Ha a tanulók eszközökben, állatokban, művelési növényekben, butorokban, házi és egyéb berendezésekben kárt tesznek, ennek megtérítésére kötelezhetők.

16. A megintést minden tanító maga, fokozás esetén az igazgató teljesíti; nagyobb büntetések, ugymint munkabér elvonás és kártérítés, vagy pedig kiltítás tekintetében az igazgató, a segéd-tanító és a kertész együttesen határoznak. A munkabér elvonás nagyságát mindig az igazgató határozza meg.

17. Az igazgató-tanító a büntetésekről, ha azok alapítványost ernének, tartozik ezt az alapítványt tevő testülettel, vagy magánossal közölni.

18. Az igazgató-tanító karácsony böjtiének előestélyétől karácsony másnapját követő napestig; nagyesüörtöktől husvét utáni keddig bezárólag a közbeeső időkben pedig a tanulóknak indokolt ké-

Hanem csak sorba, mint a falusi bíróság! Ez izleltetők még csak az elmunkálatoknál történtek. Ezt követte a nagygyűlés bevezetése: az előadók conferentiája!

Nem hiába 12 esztendeig gyűjtöttük az anyagot, de jött is feldolgozni való elég!

Conferentia, Eötvös-alap, kisednevelés, női szakosztály, 8 tételes és 3 napos nagygyűlés, kiállítás, praeparandia, katolikus, kalvinista és zsidó tanítók gyűlése, emlékbeszéd, Mátyás ünnep, bankett, 9 felolvasás, 50%-os színház, cirkusz, fűrdő, hajógyár, Aquineum stb. stb., de annyi, hogy adj belöle nekem édes jó Teremtőm csak egy tizedrésznyit, de legalább egy — — fél esztendőre, ne 3 napra.

More patrio volt ismerkedési estély is, amelyen Péterfy oly meghatós kenetteljes tósztot eresztet meg, hogy a közelében lévő egyik asztaltársaság nagy elfogultságában „éljen“ helyett „amen“-t kiáltott rá.

Az előértekezleten a nagygyűlés tiszt. karának kijelölésén az egyik alelnöki candidátus nevének említésekor egy stentori hang közbekiáltott, hogy: „nem szedünk pióczát!“

Ennek bázisa egy vidéki lap Réztollijának szellemes tárczájában keresendő.

Dr. Bokor oly szépen esztelte a tanítók

relmére annak 3 napra terjedő szabadságidőt adhat.

Ha a szabadság letelése idejére a tanuló meg nem érkezik, helyette munkabére terhére napszám fogadandó és az iskolában maradása ideje alatt az ilyen tanuló nem kap több szabadságot.

20. §. A tanulókat írószerekkel és vezérkönyvekkel az iskolát látja el s kötelesek azokkal tisztán és takarékosan bánni, hogy ezek az igazgató-tanító által tartandó vizsgálatok alkalmával mindig rendben találtassanak.

(Vége köv.)

Nyílt kérdés

a „Zenta és Vidéke“ tek. szerkesztőjéhez.

Ön, tiszt. Szerkesztő ur, becses lapjában már többször volt szíves cikket írni a felállítani szándékolt izraelita felekezeti iskola tárgyában s nézete, tudtommal mindig abban összpontosult, hogy Zentán nem szükséges külön izraelita felekezeti elemi iskolát felállítani, csak a vallás-oktatást kell más alapra fektetni.

Többen elfogadták az Ön véleményét, közöttük csekélységem is, abból indulván ki magam is, hogy egyebek között a közös népiskola az, mely nagyban előmozdítja a különféle vallás és nemzetiségek között még mai nap is fennálló válaszfalakat.

Legyen tehát községi iskola! Rendezzük tehát mi, izraeliták a közs. iskolákban a vallástannitást az eddiginél helyesebb módon!

Szerény nézetem szerint pedig a helyesebb módon leendő vallástannitási rendezés reánk, izraelitákra nézve aligha volt kedvezőbb idő a jelenleginél.

Ugyanis: Zentának szüksége lesz most 7 új tanítóra. E hét állás közül töltessék be kettő mőzes vallású néptanítóval (egy férfival s egy nővel). Mikor a felekezeti iskolákat elődeink átadták a városnak, s azok községiékké lettek, akkor s azután évekig 3 izraelita tanító volt a községi tanítótestület tagja. Most egy sincs.

Ha most az iskolaszék két tanítót választana meg hitsorsosaink közül, az esetben először is bennünk nagyobb bizalom keltődne a közs. iskolák iránt; másodsor, hosszú időre vallástannitá-sunkat is jobb módon tudnók berendezni, mert az illető izr. tanítókat a rendes tanórák után, bizonyos tisztelet-díjért felhasználhatnók hittani órák adására.

Ugy tudom, hogy hitközségünk buzgó elnöksége hivatalból meg fogja keresni a közs. iskolaszéket az általam imitt kifejtett nézet, illetve kérelem teljesítése végett.

Azt hiszem, e kérelem részünkről egészen jogosult. Avagy nem az?

Igen ohajtanám a tek. szerkesztő urnak ezen ügyben elfoglalt álláspontját megismerni.

Szabad ezt reményleni?!

Tisztelettel:

Egy Izraelita vallású zental polgár.

E kérdésre, a mily őszinte nyíltsággal lett az hozzám intézve, ép oly egyeneslelkűséggel felelek meg.

Nem akarván ismétlésekbe bocsátkozni, sem fölösleges szóhalmazt alkotni, egyszerűen amondó vagyok, hogy:

anyagi helyzetét, hogy pár corifeu: (nem fariz-us!) jónak találta a gyűlést ettávózásával megtisztelni.

Valaki elkeseredetten panaszkolt, hogy ma már mennyi mindent kell tanulni a praeparandiában felsorol sok dolgot s a többi között a kefékötést is felemlíti.

Egyik kartárs erre azt jegyezte meg, hogy a kefékötők közmondásos erénye már rég idők óta nekünk is gyenge oldalunknak tulajdonítottatik.

Megvolt a nagy bankett is, amelyet talán Bagoson is produkált volna . . . jutányosabban. De hiszem, hogy a vendéglőt a felebaráti szeretet s a tanítók iránt átérzett szánalom vezette ama nagy-szerű gondolatra, miszerint ily nagy melegben hideg ételekkel szolgált.

Szóval nagy volt a mozgalom és izgalom! A rendezők hol berekedtek. Szegény G. . . . barátunk, ki annyi sok mindenféle jegyet (még a cirkuszba is!) szerzett számunkra, áldozata lett nagy buzgóságának, amennyiben súlyos beteg a kórházba került. Hiszem, hogy többen is megfektüszik a nagygyűlést.

Megnéztük a nagyszerű hajógyárat is, hová a Duna gőzhajózási társulat által ingyen rendelkezésünkre bocsátott hajó szállított. Az igaz, hogy e hajó Noe bárkájának is beillenék, amennyiben tulan a társulat legrégibb hajója, de ki tehet arról,

1-ör. Nagyon téved a tiszt. izr. vall. polgártárs, midőn azt állítja, hogy manapság Zentán már egyetlen közs. jellegű izr. tanító sines. De bizony van, még pedig kettő. Nem ugyan tényleges minőségben, hanem a városra nézve annál rosszabban: a házi-pénztár terhére, évi 1200 forintig érdekelve, mint nyugalmazott tanítók, kiket a város már mint előregedett, hogy úgy fejezzem ki magamat, mint felig meddig rokkant munkásokat vett át az izr. hitközség'61, (ennek nagy öröme) hogy őket 10—12 év múlva 600 frt penzióval legyen kénytelen ellátni. — Már most ebből önkényt következik az, hogy ha polg. közs. iskolaszékünk a régi hármast számot be is akarná tartani az izr. vallásu tanítókat illetőleg, ez esetben is a legközelebbi választás alkalmával, c-upán egy, és nem két izr. tanítót ellene választania, hogy a régi létszám meglegyen.

2-or. A mi az izr. tanító választásának jogos voltát illeti, hát azt egy cseppet sem nevezni jogosnak, c-upán — méltányosnak. Jogos az, a mi törvényes. Már pedig az egészen törvényellenes lenne, ha a közs. iskolaszék azt mondaná ki, hogy: a zentai közs. iskolákhoz választunk ennyi számú katolikus, ennyi református, ennyi izraelita vallásu tanítót. Ilyenféle határozatot hozni semmiféle közs. iskolaszéknek nem szabad, mert ily határozatot (a blamirozáson kívül) a felsőbb hatóság egyszerűen megsemmisítene.

A községi tanintézetekhez pályázhat minden okleveles tanító, vallás és nemzetiség különbség nélkül és ezek közül az illetékes iskolaszék a méltókat alkalmazzza, anélkül, hogy a vallási % -ot előre meghatározná. És ebből kifolyólag ismét az következik, hogy nem vallanahelyes eselekedetre az, ha az izr. hitközség elnöksége ez ügyben s ily cím alatt hivatalos uton keresné meg a közs. iskolaszéket. M a g á n u t o n, t á r s a d a l m i l a g k e l l e z t m e g b e s z é l n i a z e g y e s i s k o l a s z é k i t a g o k k a l, mert mint fentebb is mondánk a kérelem nem jogos, csakis — méltányos.

Végre 3-or. Hogy arról a folytonos „kisérő szellem”ről, a vallásaitásról még egyszer szóljak, azt mondom ujjal: állítson fel az izr. hitközség még egy önmálló hitoktatói állást és erre segélyt kérjen a várostól. Ha a róm. katolikusok hitoktatói a vházipénztárból nyerik a fizetést, miért ne kaphatna innen fizetést az egyik izr. hitoktató is? Csodálom, hogy erre a kivételi módozatra a hitközségi képviselő ez ideig nem gondolt. Pedig hogy ezzel a dolog rendbe jönne, s a szülők vallási érdekeinek teljesen elég lenne téve, kétséget sem szenved.

Azt hiszem, tiszt. izr. vallásu zentai polgártárs hogy az elmondottakkal a fültett „nyilt kérdés”-re elég érthetőleg, félreismerhetlenül megfeleltem.

Igen örülnék, ha imitt kifejtett szerény nézeteim az Ön helyesléseivel találkoznának, mert akkor: egy hajóban, közös erővel evezve, dolgozva, — hamarabb eljuthatnánk a biztos rővparthoz, mely — úgy hiszem — mindkettőnknek önzetlen ohajtása!

Tisztelettel:

A szerkesztő.

hogy mi csak tanítók és csak 400-an rándultunk ki; mert ha lettünk volna 50-en és valami stájer lövők, akkor valószínűleg elegánsabb és tágabb hajó is jutott volna.

Kirándultunk Aquincumba, hol valóban meglepelt az amphiteatrum impzans romhalmaza -- Kalauzolónk itt nem volt s így történetet meg azután az, hogy egy mindent tudni ohajtó kollégánk kíváncsisága nem nyert kielégítést, amennyiben senki sem mutathatta meg neki ama fürdőt, melyben Hadrián császár — lábvizet vett!

Sok cserép és tégladarab rakatott zsebre... Emléklül N. bátyánk pláne meg is nyalogatta az ő kődarabját s panaszkodott, hogy nem érez azon semmi — lucullusi izt!

A vasut mentén romokra figyelmeztet valaki, midőn egy másik barátunk azon őszinte kérdést bátorokodott megkocskáztatni, hogy: „a távirtda oszlopok is a római korból valók e?”

No de csakhogy vége van!

Testben lélekben kimerülve gőzparipáztam baza. Hát még ti kedves fővárosi collegák! Ti lehettek még csak kimerülve, de nem elmerülve és nyakig uszva, félve előre elköltve a zsebpénzt...

Fáradalmimat kipihenve, ime sietek nektek a távolból egy meleg kézszeritást küldeni azon szives fogadtatásért, melyben engem is rész-sítettetek!

Helyi és vidéki hírek.

— **Személyi hir.** Boromissza János polgármesterünk Harkányról csütörtökön hazatért és hivatalos működését tényleg ujjal megkezdte.

— **Uj zsilip.** A népkert felső sarkánál az új tisztai áteresztő-vascsöves zsilip készítését csütörtökön megkezdtek, melyet Gfrerer Miklós vállalkozó építet, 36 ezer forintért. E művel Zentán egy régen érzett ohaj teljesül be, mert a népkerti állandó büzhődött mocsár a várostól a folyóba messze vezetetik le. E zsilip építtetését a megye hatósága épen úgy a városi képviselőt hozzájárulása nélkül rendelte el, mint sok más egyéb hasznos dolgoknak keresztülvitelét. mikről a város atyái — tudni nem akartak. És az ilyen vképviselettel mőre tanítani nincs is más út, csak az egyenes — parancs.

— **Keresett állás.** A zentai kir. közjegyzőségre összesen 68-an pályáztak. Hogy ki lesz az a szerencsés, a ki e jövedelmező közjegyzőséget (8—10 ezer évi jövedelem) elnyeri, még mindég a — talányok közé tartozik.

— **Dicsőretreméltó cselekedet.** Id. Temesváry Sándor, ipartestületi elnök, elnöki tisztelet-díjából 10 forint áru könyveket vett az iparskola szegény-sorsu tanulói számára. Isten tartsa meg nemes szokásában a derék elnököt.

— **Lemondás.** Neider Keresztély, az önkéntes tűzoltó-századnál 15 évig viselt törzs-kürtösi állásáról lemondott. Hogy e lemondás, a parancsnokságnak közzétett nyilatkozata után mihamarabb be fog következni, mindanyunk előtt — „p i s z t o s” volt. Hiába: „ki mint vet, úgy arat.”

— **Esküvő.** Araczkó Ulászló Ada városi jegyzője és Babócs Gizella k. a. e hó 17-én d. e. 11 órakor esküdtek egymásnak örök hűséget a rk. templomban. Ugy az esküvő, mint az ezt követő nászlakoma a lehető legszűkebb családi körben folyt le a szeretetreméltó menyasszony rokona, Mankovits Lajoséknál, kik ezuttal is fényes tanulójelét adták annak, mint kell a rokonai szeretetet gyakorolni annak, kinek az Isten a jómódhoz — jószívét is adott.

— **A föld értéke — Zentán.** Rudits Farkas, leggazdagabb paraszt-gazdáink egyike az elmúlt héten ismét 27 lánccal földet gyarapította birtokát. A likasi ut mentén levő földnek ára lánconként 600 forint volt, mely érték a 3—4 év előttiéhez képest rohamos emelkedést mutat.

— **Tánczvigalom.** Az 1890. okt. 1-én a katonasághoz bevonulandó tényleges ifjak és frajter — generális jelöltek ez évi szept. hó 27-én, azaz a rövid-vas és dunkli élvezetét 3 nappal megelőzőleg Teleki Bandi tambura zenekarának szívelyes közreműködésével Farkas Orbán vendégül hívte a tánczvigalommal egybekötött b u c s u z ó e s t é l y t rendeznek. A mulatság tiszta jövedelme az „iparos ifjak egylete” javára lesz fordítva, a mely czéljánál a tiszt. rekruták jobbat, áldásthozóbbat is találhattak volna, mert bizony az „iparos-ifjak egylete” az egy-két bálát kivéve, magáról fennállása óta soha életjelt nem adott, mely pedig, az egylet nemes czéljait tekintve, annyi mint — semmi.

— **Halálozás.** Keresztury Gyula, volt városi írnok szept. 17-én érte 30-ik évében. rövid betegség után mellbajban elhunyt. A boldogult egyike volt a kezelő személyzet leghasználhatóbb, munkásabb tagjának. Béke porain!

— **Miniszteri kiküldöttek.** A m. kir. földmívelési-ipar- és kereskedelmi miniszter által kiküldött bizottság a múlt héten nézte át hiv. minőségben magasbitott tisztai töltségüket, melyet jónak s teljesen a czéljuk megfelelőleg ismert el. Hasonlóan megsemmisítették az új zsilip helyét is és elismerésöknek adtak kifejezést a hely alkalmas megválasztása fölött. A kiküldöttség innen a „Sirály” hajócskán, mely egyenesen a bizottság szállítása régett szereltett föl, lefelé Adára-Ó-Becsére, onnan pedig a Vaskapu munkálatainak megtekintéséhez utazott.

— **Mikor a biztos ur mulat!** A martonosi közs. biztos az elmúlt héten Ó-Kaniszin Julkánál mulatás közben összejött egy uri emberrel, ki épen kocsi volt kerestendő, mely őt a horgosi vasut-állomáshoz vigye, mivel neki az nap még Szegeden kellett lennie. A biztos szives készséggel ajánkozott, hogy az ő kocsija rendelkezésére áll az utasnak, csak még egy-két kvaterkát igyanak, azután indulhatnak. Az egy-két pohár borocskából 12 is lett (persze az uri utas számlájára!), de csak — nem indultak. Egy újabb s erélyes felhívásra azonban még is felült a biztos ur vendégével és két csendlegényvel a kocsi, de csak azért, hogy egy másik, a város végén levő kocsmánál leszállhasson. A biztossal leszálltak a csendlegények is és bent újra kezdődött a muri. Az idegen uri ember azonban nem vette tréfára a dolgot, közibe vágott a lovaknak és szépen a faképnél hagyta a biztos urat, kinek szegény-szemre kutya-forsponon kellett megtenni hazaig az utat, kergetve saját fogatát, melyet az utas szépen vissza küldött egy felfogadott embertől. — Így mesélte azt el nekünk — egy szeantanu.

— **Állami lővásárlás.** Szept. 16. és 17-én volt a katonai lővásár, mely nagy dícsőséggel aligha szolgálhat a bácskai gazdaközönségnek. Zenta, Ó-Kanisza, Martonos, Ada, Moholy, Petrovoszelo és Ó-Becse községekből mindössze két darabot tudott a komisszió vásárolni. Gombos Béla ó-becsei főszolgabíró által elővezetett két ló kelt el a vásáron 600 frtért. A többi — aránylag kevés számban — elővezetett ló vagy alkalmatlan volt, vagy a gazdák oly tulajdonságú árt követeltek érte, hogy a bizottság még igérni sem tudott az állatokért valamelyes összeget. Ezek után Zentán jövőre aligha lesz katonai lővásár.

— **A zentai Nimródok figyelmebe.** Számtalanok látták, hogy a Mákosban, honnét-honnét nem jövé, egy őzike ütött rendes éji tanyát. A kinek passziója volna reá, menjen puszkázza le, csak aztán vigyázon, nehogy — bakot löjön.

— **Paedagogia.** „Önképzésünk akadályai” című tanulmányom október hó elején hagyja el a sajtót, melyre ezennel előfizetést nyitok. Munkám 10 fejezetben rámutat a tanítók önképzésének legfőbb akadályaira s kimutatja egyszerűen azon intézkedéseket, melyek ezen akadályokat megszüntetvén — a tanítók szellemi és anyagi emelkedését emelni vannak hivatva. A ki az 1 frt előfizetési díjat postautalványon beküldi, a művet portómentesen kapja. Ada, 1890. szeptember 20. Tisztelettel Dreisziger Ferenc tanító.

— **A felsőhegyi deputatio kalandja.** Pupák János, kalocsai káplán addig-addig irkált firkált a felsőhegyi kath. híveknek, míg ezek közül végre ötven rászánták magukat, s bementek az érseki megye székhelyére, a plébánosi állás mielőbbi betöltése iránt szóló kérelmeket előszóval is szorgalmazni. Mikor a „nép kegyeltje”-vel a felsőhegyi plébános-jelölttel tiszt. Pupák Jánossal a küldöttség találkozott, a candidátus plébános első szuszra úgy össze-teremtette a deputatiót, minden otthon-maradott retye-rutyáival egyetemben, hogy a szegény becsületes deputátos atyafiak rémültökben azt sem tudták, merre van van csálé és merre van hajsz? Szólt pedig az a káromkodás annak okáért, mivel — Pupák szerint — a felsőhegyi kath. hívek mamlaszágán mulott mind-ekkoráig az, hogy ő, t. i. pater Pupák még ma is mindég csak kalocsai káplán és nem felsőhegyi — méhészmester. Mikorára a leendő felsőhegyi plébános-jelölt kidühöngte magát, sőt este lett. Egyik deputátus alázatos hangon, nagy szutyongva azt bátorokodott kérdeni leendő reménybeli lelkipásztortól: merre tudna ő főtisztelendősége vallami tisztesség, s mégis szerényebb vendégfogadót, hol nyugalomra hajthatnak megmosdatott, árva fejüket. — „Na, hát jöjjenek utánam!” szólt még mindig mogorván a plébános-jelölt s ment gyorsan előre. A deputátosok összenéztek, szemekkel egymásra kacintottak, mintegy azt mondván ezzel: Lám, még sem oly fekete hát az ördög, mint a milyennek az imént — láttuk. A szidás fejében kapunk legalább jó vacsorát és rendes kovár-télyt... Törtettek is a becsületes emberek az ő Pupákjuk után. — A mint aztán egy sötét térségre ért a felsőhegyi kiküldöttség, a leendő és reménybeli felsőhegyi plébános-jelölt rámutatott egy kivilágított, emeletes épületre s ezavakkal: Itt van egy vendégfogadó, itt meghálálhatnak és ehetnek, ha — pénzük van! s ezzel, minden további szó nélkül, úgy eltűnt pater Pupák az esti sötétségben, hogy a deputátosok még hirmondóját sem látták többé... És a dologban az a legeredetibb, hogy az szóról szóra — igaz. — Ezek után a legújabb ujság felsőhegyen pedig az, hogy az ottani kath. hívek a mindenszentek litániáját utólagos pápai engedélylyel egy új vers-sorral megbüvitették, ilyenképen: „Pupák János plébánosságától — Ments meg uram minket!”...

— **Ritkaság.** Az elmúlt héten a Tisza — felfelé folyt. A szokatlanul magas dunai víz-állás Tiszánk vizének felszínét (körülbelül egy méternyi átmérőben) felfelé nyomta, mely még Zentánál is észrevehető és tapasztalható volt, a mennyiben a vízi malmok kénytelenek voltak az őrlest 3 napon keresztül beszüntetni, mert a kerek visszafelé forogtak.

— **A jó madarak.** Székfi Ferenc felsőhegyi tanyai tanítónk nagyon szép koczákat hízaltat, a melyek egynemely „jó madár”-nak nagyon is megtetszhettek, mert péntek éjjel látogatásaikkal szerencsétlítették uri háza, illetve olja tájékát. A gazda, mint afféle vérbélű, bátor magyareMBER, s z ö r n y ű szíveséggel fogadta éji látogatóit s egyéb előzékenységen kívül néhány ü d v l ö v é s t is megszerkizozott hivataln vendégei nagyobb tiszteletre. Ezek a lövöldözést rosszra magyarázhatták, mert be sem várva a gazda újabb invitálását, ki kapun, ki kerítésen iparkodott ki a tágas térségre. A jeles vendég kompánia éjjel később azonban még is csak összevergődött s egyik jóravaló felsőhegyi lakos házfalát bontották ki, kitisztítván a „tisza szobá”-t minden toll- és ruhaműttől. Rendőrségünk erélyesen nyomozza a jó madarakat, hogy méltó elismerését tettekben nyilváníthassa a felebaráti szeretetnek illetően uton való viselkedése fölött.

— **Társulati közgyűlés.** A bácsi tiszai ármentesítő társulat e hó 23-án Ó-Becsén közgyűlést tart. Tárnya az 1889. évi számadások bemutatása és az 1 1/2 milliós kölcsön ügyének véglegzése lesz.

— **A hires Meidinger kályhák-ról.** Ezen czim alatt hoztunk a napokban egy közleményt, melyben levelezünk a többi közt hazánk fia Heim H. ur (Bécsben, Michaelerplatz 5 Budapesten, Thonetudvar) által gyártott Meidinger kályhák óriási elterjedésére utalt. Levelezünk újabb egy egész halmaz a legkiválóbb egyéniségek és intézetektől eredő elismerő levelet küldött be hozzánk, melyek közül olvasóink érdekében a három következőt tesszük közzé: Gróf Dessewffy Aurél Budapesten, a következő nyilatkozatot küldötte be Heim urnak. „Alólirott örömmel bizonyítom, hogy a légfűtési berendezést ugynevezett Meidinger patent kályhakkal, palotában a Heim cég eszközölte és pedig olyképp, hogy

ezen berendezéssel a csarnok, lépcsőház és több szoba lesz fűtve, hogy az égő anyag (a szén) fogyasztása igen csekély; a fűtés a mi a fűtött helyiségek arányos melegét valamint a szabályozást illeti, minden irányban megfelel, miért is én a fűtés ezen nemét és berendezést, a legjobb lelkiismerettel ajánlhatom.“ Schmidt József: A győri általános kórház részére szállított töltő és szabályozható kályhák, teljesen megfelelnek. A melegség egyenlő és kellemes, a szellőzés kitűnő. Az égőanyag (Coks) vonatkozásban ezen kályhák határozottan a legtakarékosabbak, úgy hogy már az első téli Coks keveslet fedezte a beszerzési költségeket s ezért nagy köszönetet érdemel Meidinger tanár szerencsés találmányért.“ Mihályko, vits Imre, Nagy bossányi blébános a következőket írja. „Kérek részemre Meidinger töltő kályhához egy dupla szitát Coks fűtésre küldeni. A kályha minden kívánalmaknak megfelel s teljesen kielégített. A szomszédszoba fűtése melegvezető csövekkel kitűnő.“ S így megy ez tovább. Ismételve figyelmeztetjük tehát olvasóinkat, hogy Heim

ur gyártmányai érdekes, képes árjegyzékét kívánatra bárkinek készséggel beküldi.

— **Eladó zongora.** Kezdő zongora-tanulók számára igen jutányos áron egy zongora eladó. Sziveségből felvilágosítást nyújt e lapok szerkesztője.

Gabona áruk.

(Szeptember 12)

Buza mm.	—	6 frt 80 krig.
Árpa	—	5 „ 20 „
Zab	—	5 „ 70 „
Kukorica (csöves)	2	50 „

Szerkesztői nyílt posta.

Cz. Gyulának — helyben. Jövő számunk fogja hozni.

Felelős szerkesztő: HARSÁNYI JÁNOS.
Kiadólaptulajdonos: SCHVARCH SÁNDOR.

PÁLYÁZAT.

Zenta város közs. elemi népiskoláinál hét ujonnan rendszeresített tanítói állásra és pedig a városban három tanítói és három taniótónál, a tanyán egy, esetleg előléptetés esetén több tanyai tanítóiállásra ezennel pályázat nyitattik a következő feltételek mellett:

A városi állásokhoz kötött évi fizetés 600 forint, lakáspénz 150 frt, esetleg szabadlakás; a tanyai állásokhoz kötött évi fizetés 400 frt, a női kézimunkatanítás ellátásáért 100 frt, és szabad lakás. — A városi állásra megválasztottak, ha még mint önművelő, rendes tanítók nyilvános iskolában nem működtek, a lakáspénz vagy szabad lakáson kívül csak évi 400 frt, fizetést fognak élvezni, mely öt évi szolgálat után 500 frtra, 10 évi szolgálat után 600 frtra emelkedik; a tanyai állásra megválasztottak pedig, ha még mint önművelő, rendes tanítók nyilvános iskolában nem működtek, a kézimunka díjazására s a szabadlakáson felül csak 300 frt fizetést fognak élvezni, mely 5 évi szolgálat után 350 frtra, 10 évi szolgálat után 400 frtra emelkedik.

A megválasztott tanítóknak köteleességük az iskolaszék által kijelölendő osztályban a mindennapi és ismétlő oktatást vezetni; a tanyaiak ezen felül kötelesek még iskolájukban a róm. kath. hitoktatást is végezni; miért is a tanyai állásokra csak róm. kath. vallású férfitanítók pályázhatnak. Nős pályázók a tanyai állásokra egyenlő minősítés mellett előnyben részesülnek.

E választások folyamán esetleg turesedésbe jöhet a felsőhegy-tanyai fiu iskolánál a róm. kath. kántortanítói állás. Ezen állással összekötött illetmények a következők: 400 frt tanítói fizetés, szabad lakás, két hold szántó föld, a város által közelebből meghatározandó kántori illetmény és stólaajvedelem; ha az illető megválasztott mint önművelő, rendes tanító nyilvános iskolában nem működött, a többi illetményen felül csak évi 300 frt tanítói fizetést fog élvezni, mely 5 évi szolgálat után 350 frtra, 10 évi szolgálat után 400 frtra emelkedik. A felsőhegy-tanyai kántortanítói állásra pályázhatnak a zenében és kántori teendőikben jártas, népiskolai tanítóságra szabályszerűen képesített nős vagy nőtlen tanítók.

A rendes tanítói minőségben máshol eltöltött szolgálati évek az ötödéves pótléknál tekintetbe vétetnek.

Megválasztottak legfőkébb f. évi október hó 5-éig állásaikat elfoglalni tartoznak, a mikor is illetményeik havi előleges egyenlő részletekben folyóvá fognak tétetni.

A pályázati kérvényben pontosan kiteendő a pályázók nős, vagy nőtlen, férjezett, özvegy vagy hajadon állapota, lakóhely, a megye, esetleg utolsó posta; a kérvényben határozottan kijelölendő még hogy az illető férfitanító a városi, esetleg tanyai-tanítói, avagy a felsőhegyi tanyai kántortanítói állásra pályázik.

Felhívotnak ennélfogva pályázni kívánó okleveles tanítók, illetve tanítónők, hogy szabályszerűen felszerelt, sajátkezűleg írt kérvényeket f. évi szept. hó 30-ig bezárólag alólirottához bérmentesen beküldeni sziveskedjenek.

Zentán, 1890. szept. 14-én.

APPEL EDE,
iskolaszéki elnök.

Gyors s biztos segítség gyomor bajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghathatósabb szer a már is mindenütt ismeretes és kedvelt

élet balzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosabb gyógyfüvekből a legmondosabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus felbőgés, vértolulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hathatósan bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalzsam Elis-bebizonyult megbízható házi szerévé lett a népek. **Ára egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr.** merő iratok ezrel bárkinek betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedüli általánosan eredeti utasítás szerint készített „Dr. ROSA-féle életbalzsam“ minden üvegecskéje kék burkolva van esomagolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA életbalzsama“ s „fekete sashoz“ címzett gyógyszerárúbol. FRAGNER B. Prága - 250III. német, cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódián kapható csak a készítő

FRAGNER B.

fronktárában, gyógyszerárú „a fekete sashoz“ Prágában - 250III., és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél, Királ-utca 12. sz. Budai Emil ur városi gyógyszerárúban a Városház-téren.

Az oszt-magy. monarchia minden nagyobb gyógyszerárúban van raktár ezen életbalzsamból.

Ugyanott kapható: „prágai általános házikenőcs“, több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és gonnyedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel használható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedésénél szüléskor, kelevényél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgögnél, az ugynevezett körömféregnél elkeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elkeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolítja; s ahol már gonnyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kirotti és kigyógyítja.

Óvás! Mintán a prágai általános házikenőcsöt sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy ez eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve, s csak akkor valódi, ha a sárga ércszelence, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott védjegy látható -- burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetőség visszanyerésére. **Egy üveg ára 1 frt.**

10-26

Nyomatott Schvarcz Sándor könyvnyomdájában Zentán 1890-ben.

Kereset

Egy bankintézet keres mindenütt egyéneknek, törvényileg engedélyezett sorsjegyek részletfizetés melletti eladásra. Igen előnyös jutalék feltételek.

Ajánlatok B. J. jegy alatt **GOLDBERGER A. V.** hirdetési irodájához, Budapest, várczi-utca 9. sz. — intézendők.

Fölötte fontos mindenki részére!!

A munkás mozgalmak

Bécsben, valamint a rossz fizetési viszonyok kényszerítették a G. M. és társa féle nagy fehérnemű gyárat a gyártás beszüntetésére és csőd mondásra. A csőd tömegektől megvettem a teljes áru készletet és így azon helyzetben vagyok, hogy ezen kitűnő férfi- és női fehérneműket a következő hihetetlen olcsó áron szállíthatom:

3 drb férfing	óriás vászonból, legjobb	minőségben	csak frt 2.75
3	alsónadrág	„ „ „	2.55
6	gallér álló vagy lehajtó	„ „ „	0.96
6 pár	kézelt legjobb minőség	„ „ „	1.85
6	harisnya, kötött fehér, vagy mosható színes	„ „ „	1.
6	normal gyapjuból, legjobbmínőség	„ „ „	1.45
6 drb	nyakraváló elegans mintákban	„ „ „	0.95
3	nő-ing chiffonból, gazdagon hímözve	„ „ „	2.95
3	nadrág	„ „ „	2.95
3	hálóing	„ „ „	2.75
3	alsósoknya	„ „ „	2.95
6 pár	harisnya, kötött, fehér v. mosható színes pamutból	„ „ „	1.75
6	normalgyapjuból, legjobb minőségű	„ „ „	1.75
6 drb	gazdasszonyi kötő bordurával és hajtokával	„ „ „	1.75
12	zsebkendő színes szálal beszegeve	„ „ „	1.25
6	tiszta vászon zsebkendő legjobb minőségben	„ „ „	1.45
6	Piquet törölköző rojtall	„ „ „	0.95
6	tiszta vászon „ fehér és színes bordurával	„ „ „	1.55
6	„ asztalkendő teljes nagyságban	„ „ „	1.45
6	tiszta vászon konyhatörülő	„ „ „	0.85
6	portörülő beszegeve	„ „ „	0.75
Fehér	csipkefüggönyök a legfinomabb francia mintákban	„ „ „	2.25
Pompás	Jutefüggönyök draperiával és rojtall, ablakonként	„ „ „	1.75
Angol férfi	utazópláids, tiszt, gyapjuból	„ „ „	4.75
1 Ripsagarnitúr,	a legzebb színekben, mely áll 1 asztal- és 2 ágyterítőtől selyembojtokkal	csak frt 4.25	

A szállítás bárhová az összeg előre beküldése, vagy utánvét mellett történik. Legzelelszerűbb azonban az összeg előre beküldése, mert így megtakarítható a postai illeték és áruk esomagolás-díjmentesen küldetnek csinos dobozokban. — Czim:

„ANS — BÉCSI ARUHAZ“

Bécsben, Weissgärber, Kolonitz-gasse 6.